

Gierik 27, september 1990

Julien Schoenaerts

Arme Job
Op de hoop
van mijn consumptie
Wat een job
Arme Job

xxxxx

De haren wuiven
en wandelen
zo maar dingen
bloot
En sterven mij
het landschap uit

xxxxx

In zomaar woordjes lopen
doorheen te late straten
in warme vingers
vol herfst van jaren
hun kloppen
bij de bedden
beneden
bij de palm
aan de hand
van zo maar woordjes

André Sarmate

SCHLEMIHL

Ich hob dich lieb, Schlemihl,
Juif errant aux grands pieds
qui marche dans la nuit
car orphelin et veuf
et qui ne peut chasser
l'odeur de chair brûlée
dans les foudres crématoires
qui donne un mal de tête
avec lequel tu vis.

Ich hob dich lieb, Schlemihl!
En ton buisson ardent
ta cigarette fume
et me pique les yeux.
Je comprends à moitié
ton flamand rocailleux –
parlé de droite à gauche
comme je me signais –
que je massacre aussi.

Ich hob dich lieb, Schlemihl!
Nous sommes d'un pays
d'esclaves et sous-hommes,
mais d'horizons divers
et, malgré les pogroms
d'aïeux antisémites,
la seule différence
entre un Juif et un Russe
n'est qu'un bout de prepuce.

Ich hob dich lieb, Schlemihl,
mon frère en la diaspora,
plus étranger en Israel
avec ton épouse *schikse*
que moi au pays des Soviets
dont je n'ai pas le part-pris.
Sans cultiver le paradoxe,
nous ne sommes plus orthodoxes
et n'irons pas au Paradis.

Ich hob dich lieb Schlemihl!
Descends-tu des Khazars,
ce peuple disparu?
Suis-je un fils de Varègue,
avalant vers Byzance?
Mais à parler la langue morte
des perroquets de la mer Noire,
l'ombre de nos maisons détruites

se reflète dans la Volga.

Ich hob dich lieb, Schlemihl,
vieil orphelin de Dieu,
citoyen de Nulle Part
qui vend Moïse à Marx,
éternel *yid* d'un *goy*,
tant il est difficile
de bâtir une Arche en soi
pour se sauver du Déluge
dans une chaîne fraternelle!

Matti Brouns

HET NIEUWE LEVEN

(voor *Josse De Pauw*)

Wat doe je op dit strand?
de zon brandt het zout in je huid en je hoort Anneke Grönloh.
Hoor je ze.
De branding.
De bomen zonder bladeren.
De koekoek toen je klein was.
Koekoek.
Koekoek.
Je zong zijn liedje mee uit je vogelborst.
't Was een eenvoudig liedje.
Zo een waarvan je nu nog steeds geniet.
Koekoek.
Koekoek.

Maar waar zijn je rijke gedachten?
Verjaagd door de zonnebrand,
de branding.
De rode wijn van de witte stad.
De rode wijn die danst in je hoofd.
Spookt.
Spookrijdt.
Rode Volkswagen vliegt over het zand.
Uit zijn uitlaat de stem van Anneke Grönloh.
Uit zijn uitlaat de stem van een zwarte Homerus.
Op het brandende strand.
Jij zwetend als een negerslaaf in South-Carolina.
Geen schaduw.
Geen palmboom bij de hand.
Een bittere smaak op de tong.

Het verlorene.
Het vergetene.
't Is de noordenwind.
Mijn mooiste vriend.
Je zwarte haren rukte ik uit.
Je dromen sloegen voor mij als Arabische paarden op de vlucht,
als Arabische vluchtelingen lieten ze alles achter.
Je illusies stortte ik van het balkon,
zoals wanhopige minnaars dat met zichzelf doen.
Die vielen te pletter, maar bloeden deden ze niet, je illusies.
Of was jij het zelf die ze buitenschopte?
Genoeg van zo 'n leven achter gesloten gordijnen?
Want daar worden illusies gekoesterd.
Metafysische systemen in ruil voor zwarte sneeuw.
Zwarte sneeuw?
De noordenwind, niets anders!

Dromen achter verkleurde gordijnen.
Dromen achter vermolmdde deuren.
Hier op dit strand.
En de rode wijn danst op een lied in je hoofd.
Three coins in the fountain.
The fountain of love.
Ja, ik zie het.
je gaat al met deuren slaan.
Omdat je aan een ander denkt.
Altijd een ander dan degene die je bent.
Een die je zijn wil.
Een die je graag was.
Een derde.
En met een andere derde op nog een ander strand.

In dat klein café aan de haven.
Daar zat je nooit.
Aangetrokken door het lied op de jukebox om middernacht.
Liep je er voorbij.
Liep je er nog eens voorbij met je kop op het kussen.
En tranen natuurlijk.
Want alles was zoals in het lied.
Je handen zochten de juiste positie.
Om de muziek te vergeten in slaap.
Binnenstappen deed je niet.
Je schrik was te groot voor het gevaar.
De blauwe zeeman met het bloedgleufmes.
De vent die zo geleek op je vader.
Het bloedverlies.
Het blote vlees.
De hoge hakken.
De gelogen liefde.
De zatte broederschap van zes uur.
In dat kleine café aan de haven.

Opeens die wrange woorden.
Bitter tegen je dame uit de mond gemorst.
Geen esdoornblad bij de hand.
Geen Venetiaans masker.
Als hij weer danst in je hoofd.
Met zijn rood hoofd en zijn blanke voeten.
Bitter op je tong als arsenicum.
In het korzelige je genot verspild.
Weer verspeeld.
Gemist.
Geen tweede kans.
De tijd staat niet stil.
Dat moet je niet denken.
Niet elk decennium baart een renaissance.
Niets duurt hier echt lang.
Het versleten gordijn gaat op.
Je zegt een paar woorden.

Het versleten gordijn valt.
't Is als in een theater.
De mot zit er in.
In deze vergelijking.
Maar zo is het.
Let maar op.
De waarheid is altijd eenvoudig.
De waarheid doet de deur toe.

Hoor hem maar eens zingen, mijnheer.
Hij is in de wind.
't Zal dat Eskimolied zijn, dat hij vroeger vervloekte.
B7 op de jukebox.
Staat dat plaatje er nog alijd op!
Dat verfoeide Eskimolied.

Hij viel voor Hawaiianen met gek gestemde gitaren.
Maar die vond je niet op de jukebox.
Die vond je ook niet in de winkel.
Je wist dat ze bestonden.
En dat ze goed waren met eerlijke ogen.
En je zei, zo wil ik ook zijn.
En dat zegt hij nog, nu op het strand,
zo wil ik worden, zo 'n Hawaiiaan met eerlijke ogen.

Luister nu maar.
Doe die was maar uit je oren.
De kust is klaar.
't Klinkt minder exotisch dan je vermoedde.
't Is geen blues wat hij zingt.
Dat moet je niet denken.
Geen Tristan en Isolde.
't Is meer zo 'n levenslied.
Zo eentje waarin rake klappen worden uitgedeeld.
Waarin al het leed voor de zwakken voorbehouden blijft.
Al de armoede voor de armen.
Het bekende melodietje.

Falderalderie.
Falderaldera.
Falderalderiedera.

Het stadslied voor de oude mannen.
Trommels en trompetten.
Tetterettètètèt.
Tetterettètètèt.
Daar heb je dat deuntje weer.
Van de kleine jongen in pied de poule met gouden polshorloge.
De geur van sering en stadsranden.
Wat verder de stinkende giftige krotten.
Waar de ongewensten wonen.
De propere mensen een doorn in het oog.

Een doorn in het donker gestreeld en gekoesterd.
Zijn wij niet proper!, zeggen zij.
Zijn wij niet goed!
Ja natuurlijk, als je de anderen eerst slechtmaakt en uitstoot.

Is het niet mooi dan?
Aan de waslijn het ondergoed met woestijnvlekken in.
Moestuinen.
Netels en pispbloemen tussen de puinen.
Een vermolmd sinaasappelkrat uit Spanje.
Het donkere, grijze, oranje.
In het vergeten stuk bos het wrak van de Flandria brommer.

Altijd op zoek naar schoonheden.
In de steden die leven.
In de steden die levens opbranden als regenwoud
.In de dode en slechte natuur.
Kwijtgespeeld in ik weet niet welk kinderspel.
Verliezen is kinderspel.
Scheepsrecht zou je het kunnen noemen.

Een twee drie, wie heeft de bal?
Ik niet, jij niet.
Ik zit naast jou.
Ik zit niet naast jou.

Je loopt ook weer door die parken met Pasen.
Je verliest geen tijd.
Je verliest seconden, minuten, uren.
Wat is de vrucht van dit vluchten?
De meeuwen schreeuwen hun Cinécittalied.
Dààr ben ik geboren.
Dààr voel ik me thuis.
Gevoelens echter zeggen niets.

Gevoelens.
Het woord doet denken aan dikke kale priesters.
Zatte venten stinkend uit hun bek.
Vrouwen van veertig-plus verlangend naar de operatietafel.
Zonsondergangen in Napels op automatische foto's.
Zo 'n karretje met watermeloenen.
Koel in de zon.
Onzichtbaar gif.
Fris als je oksels in 1969.
Een mooi jaar zou dat worden.
Een droom van een jaar.
Dromen zijn bedrog.
Voor kostschoolmeisjes en Freudianen voedingsstof.

De beste schippers staan aan de toog.
Rollen over de vloer.
Vestigen zich op het eilandje en verliezen

hun gezond verstand.
Worden verstotenen die graag verstoten.

Altijd op zoek naar schoonheid.
In de ogen van de moordzuchtige cowboys.
In het gekwek van zuipende wijven in duistere kroegen.
Op de wangen van jongetjes met puisten.
Titaanjes die friet eten en voetballen.
In de met een zachte shampoo gewassen haren
van fietsende pubermeisjes op weg naar de les snit en naad.
Goedkope seksfilms zonder actie of plot.
Smakeloos geklede boeven tevreden met hun lot.
Uitvretertjes.
Mislukkelingen die haring eten.
Sardientjes uit het blik.
Op met genever doodrenkte bierviltjes hun onsterfelijke verzen
kribbelen denkend aan hun moeder, hun eerste lief,
denkend aan Walt Whitman.
Die schoonheid zoek ik soms.
Als ik het aankan.
Als mijn lever nog meewil.
Als mijn longen het willen doen.
Als ik bereid ben.
Ik heb namelijk mijn buik vol van God.
Ik heb de Jaguars gezien.
Ik kreeg geelzucht van golfterreinen en Vlaamse technocraten,
de Base Wizzards, zelfingenomen nulliteiten met konijnenogen.
Ik hou voortaan van pure Vlaamse lelijkheid.
Wat wij pure Vlaamse lelijkheid noemden,
aldus beschouwden.
Daar hou ik van.
Vandaag begin ik eraan.
Het nieuwe leven.
Alom die prachtige bakstenen huizen.
Die duivenkoten!
'K zie ze zo gère!
Mosselen met friet.
Een triple van Westmalle een plattekees!
Vlaamse karbonnade!
Witloof en spruiten!
Heerlijk is het leven met een bord vol spek en spruiten!

Ik verberg mijn waanzin in een houten kistje
en ga naar de kermis.
De vrouw met de drie tietten ga ik zien.
De vrouw met de baard.
De vrouw met de elf vingers.
De koning der bokkers.
Daar haal ik mijn olie.
Daar steek ik mijn licht op.
Vanaf heden ben ik daar te vinden.
Op de foor.

Kramer onder de kramers.

Ik hou van de taxichauffeurs die kotsen in het Centraal Station.
Die ruil ik voor de blonde jongen op het strand.
Het Noorse matroosje van Visconti.
Die geef ik je gratis voor niks.
En Madonna!
Die krijg j' er bovenop.
Geef mij liever de WC-madam in de Quick.
Een goed mens moet dat zijn.
Een die veel heeft meegemaakt.
Een die veel peren heeft gezien.
Was ze wellicht een van die zuipende wijven in die kroeg.
Naast haar zat een door zichzelf vergeten dichter met een Bic.
Die heb ik ook in mijn hart gesloten.

Maar je moet niet overdrijven met het tegendraadse.
Mocht je om raad verlegen zitten.
Maar dat betwijfel ik.
Schoonheid kan ook doodgewoon schoonheid zijn.
Zo'n beeld van Klee.
Zo'n Zone van Apollinaire.
Zo'n Blue Moon Of Kentucky.
Zo'n doodslied van Blind Willie McTell.
Op doodsliederen heb ik het wel begrepen.
Zo'n Wedding van Robert Altman.
If the blues was whisky I'd stay drunk all the time.
Zo'n bottleneck gitaarsolo van Son House.
De duim over de bas, de melodie van de langere vingers.
Dat antieke voorhoofd.
Die blik van een zwarte Homeros.
Emotie stroomt uit elke noot.
Uit elke porie.
Je kent het gevoel!
Maar hoe speel je het klaar?
Je gooit je niet zomaar voor de leeuwen.
Je weet hoe het moet.
Je beheerst de dingen die je doet.
En die doe je goed.
Je hebt je beide handen onder controle.

Je moet niet overdrijven met het tegendraadse.
Je moet je kunsten kennen.
Je talenten.
Je moet ze allemaal beminnen.
Ze hangen aan je handen en je lippen.
Schoonheid stroomt uit elke porie.

Wil je nog een goede raad?
Luister dan.
Je moet altijd naar alles en iedereen luisteren.
Je moet alles horen.

Luisteren naar het lied van Michelangelo.
Luisteren naar de vrouwen die de kamer binnenkomen.
De dames die tateren over waterpolo.
Of over de kwaliteit van de truitjes van Marc O'Polo.
Maakt niet uit wat ze zeggen.
Geheimzinnig is het toch altijd.
Maar ook het gerinkel van hun koffiekopjes kan hemels klinken.
De rolschaatsers buiten op het trottoir.
De trage wagens in de beregende straat.
Het gedaver van de bussen.
Zo'n bellende tram met reclame van Captain Iglo op zijn flank.
Die nu ook in dit gedicht zijn plaats vindt.
Sponsor kom maar op met dat geld!
Generale!
De Leeuw!
Vooruitzicht!
Lijfrentekas!
Columbia!
Hier met dat geld!
Uitverkoop!
Mooie woorden te koop.
Prachtige merknamen.
Het prachtige loeien der brandweerwagens.
Akelige schoonheid.
Luister.
De steden zitten als brandkasten met kasbons vol met verhalen,
die uitpuilen van schoonheid en gevaar.
Je kunt er niet naast kijken.
De parels liggen voor het rapen.
De zwijnen doen er niets mee.
Maar jij!
Drie muntjes in de fontein.
't Ontroert je door de woorden.
Maar jammer dat het deuntje niet voor jou is.
Je kunt er niet op dansen.
Met je gouden polshorloge en je pied-de-poule-pak.
Met je arme schoenen.
Met je stramme benen.
Met je beeld uit de oude tijd dat je aankijkt in de spiegel.
Met een gek hoedje op.
Jezelf tot last.
Jezelf tot gek.
Verklaard.
Aangegeven.
Weer in het kisje gestopt.
Weer in het kistje.
Rustig.
Voor altijd in het water.
Voor eeuwig in de zon.
Wit en blind en gelukkig zonder verhaal.
Gedaan.
Afgelopen.

Annmarie Sauer

JARDIN PUBLIC

Overspoeld en overtroemd
door de springvloed
van de lentesneeuw
mist
de uitewaarde het water
dat haar vruchtbaar maakt
een hele zomer lang.
Maar in de herfststormen
en de winterregens
zal de aarde
zich herbronnen
tot haar laatste woord.

Wachter,
wat is er van de nacht
wanneer het wachtlied
geen minnelied is
bij 't scheiden van de dag.
De duur der dingen
denkt zich niet in dagen
maar in stappen in de stad
wanneer het wachtglas
keert
en
keert

De wachtkamer
heeft de reiziger
de tijd geleerd.

De oude vrouw
in haar te nauwe schoenen
dijt uit over haar eigen plek
    Water in de benen
    van jaren was en plas
    en een bekken
    bol en broos
    van leven geven.

Als ze opstaat
    zet ze meteen de stoel op tafel.

Maar nooit
nooit
liep ze
op blote voeten
door het gras.

De stilte
reikt verder
dan mijn stem.
Het woord
wordt wit
tussen
jou en mij
de intimiteit
van licht.

Het wachtwoord
opent
elke tijd
terwijl de zandloper
mij de vingers
snijdt.

Mark Meekers

DE AVONDWANDELING

de avond bezwijkt aan nostalgie naar oneindigheid.
de zon heeft zich ondergedekt met wat aarde.
aan de einder vonkt het laatste vuurwerk van toetsen.
de olijfbomen trekken zich terug tussen hun wortels.

arm in arm gaan de geliefden en de kleuren.
zij bekoort met een japon van stuifmeelgeel, irisblauw
kleeft aan zijn kiel, ziel stijgt uit alle poriën op.
er is een subliem vlechtwerk tussen mens en maan.

huid, loof en lucht vloeien samen tot egaal groen.
zij waden door de adem van de aarde: twee vreemdelingen
in het huiveringwekkend heelal, die vluchten in elkaar.
cypressen kalligraferen het schriftteken voor dood.

in een vouw van de stilte kriepen hun krekels.
met een intiem gebaar imiteren zij onsterfelijkheid
om zo het leven te overleven, ginds in het verlichte asiel
gillen de gekke broeders, die roofvogel worden.

Dirk Claus

IJDELHEID

'Ik waan mij in de Hel, dus ben ik er ...'

(A. Rimbaud)

Dit was de laatste maal, soms deinend en ontwijkend.
Laten we zeggen nooit. Geen voorwerp, geen doel.
Niets.
Enkel de eindeloze leegte die oveblijft
en zich uitstrekt van het nadir tot het zenith.

Een onverwachte ontmoeting in de winterzon?
Een lach die de ruimte doorscheurt en blijft
hangen tegen de achtergrond van het Niets.
Een lijdzaamheid die tegen bergen van onrust dreunt.

Niets of niemand zal ooit ervaren.
En de tijd zal scheuren en barsten, -
nooit zal er enige veiligheid zijn –
alsof dit leven een eindeloos regenmeer is,
volgelopen met tranen, omdat het,
ja, omdat het niet meer kon zoals het was.

En God die op ons neerkijkt, glimlachend om
het zinloze spel. En dan verder honkbal speelt
met Gabriël en Methusalem.

ANGST

Een kille angst groeit in mij:
als een geschrokken vogel
die stil zit te blijven
en rond zich heen kijkt
zonder zijn lichaam te bewegen
met een dwaze blik.

Het daveren van mijn bloed
nog onvertaald doch reeds verschaald
door woorden die geheimen blijven.
Waartoe die onzekerheid, die 's nachts
de dag toedekt, en dan het laken spreidt
over een puin van treurigheid.

Neen, geen weemoed, ook geen spijt,
doch overvloedig braken, tot gij dan plots
de deur uit zijt, en ik achterblijf, verlaten.

10 APRIL

voor L. M.

In de klamme ochtendkoude stond je,
naakt en lelijk aan de deur.
Het aangezicht gekleurd door spijt en
tranen, die je nooit zou wegwenen.

De woede en de angst klommen in je op;
je leden en je klein geslacht in helrood.
Tot spotzieke woorden je woorden vertaalden
tot waarheid, die geen waarheid was.

Ik was alleen, zoals ik steeds alleen zal zijn,
en kon niet begrijpen wat je zei. Tot het vuur
van de haat en de liefde in mij konden rijpen.

Dit was het begin en het einde. Het kwam
onaangediend en onverhoeds,
toen de ijzeren deur in jou sloot
en ik alleen achterbleef in het morgenrood.

DROOM

Wij dwaalden over velden en niets,
niets herinnerde ons aan vroeger. Het regende ...
De meidoorn en de mei zijn reeds lang verdwenen.

Tot op de dag dat niets meer
herinnering kan zijn.

Dan worden de meiregen, de meidoorn en de mei
de bevestiging van ons vroeger leven,
en komt de herinnering (terug) terug.

Jan Gloudemans

WINTER TE B.

met woedende gebaren van vlokkig water
dreigt de zee en geselt het lijdzame zand
het juichend schreeuwen van de meeuwen
ontstijgt het ontluisterend gefluister in het duin
maar de bekladde avondlijke lucht
zij weet niets en doet alsof – beticht
het valse licht van medeplichtigheid
en zo vertekent als een verregaande ansichtkaart
doorzie ik met betraande ogen het opgezette spel
de maanzieke kuren van een zelfzuchtige minnaar
zoals een rivier dit rustig ademend dier
met eb en vloed en weemoedige getijden
nooit loskomt van de uiteindelijke zee
zo hang ik vast met hart en ziel en al mijn vezels
aan dit platgeslagen land dat zelden lacht
maar trouw is en grijs en blinkend als kinderogen

ZO ZAL IK AAN U BLIJVEN DENKEN

zo zal ik aan u blijven denken
als van uw koninklijke naaktheid ik
de scherpe geuren van genot nog proef
en het sacrale ritueel der aanrakingen
in mijn handpalmen zich eindeloos herhaalt

zo wil ik aan u blijven denken
vanuit mijn wankele weerbaarheid
als over de onmiskenbare landerigheid
van mijn zomerse namiddagen
trotseer ik de voze mildheid der kerkvorsten

zo zal ik verder leven zonder achterdocht
want na de liefde en het weten komt verzaken
en van het hooglied van de vroegere dagen
blijft alleen het onvergetelijke refrein:
ik heb u lief ik heb u lief ik heb u lief

BEWAAR MIJ IN VERGEELDE FOTO'S

bewaar mij in vergeelde foto's
in het handschrift van een oud gedicht
want geluk is als een duivenei vol trots
zo broos en vol van ingehouden passie

als op heimwee toch maar inzicht volgde
de klaarheid van gewassen lucht
maar nee het blijft een knagend zeer
gemengd met geur van touw en teer
en weemoedige geluiden op de rivier

herken mij in de tekens en symbolen
op het verbleekt en blakerende papier
de zoete woorden krakend heet geworden
hees en nat gebleven in uw weke mond maar
door uw eenzellig onvermogen om te vergeten
zal ik in blijven tegen beter weten in

WANT DIT MOET NOG GEZEGD

versierd omhangen en gevat in pels
of onverhuld onthullend naakter nog
mijn heerlijke wonde die niet heelt
gekoesterd litteken van tederheid
mijn tegenwolk mijn lentebui vol lafenis
zelfs afwezig nog zo onzegbaar na
het liefste lied nooit uitgezongen
't verhaal wel nimmer uitverteld
een zoete ziekte waar men node van geneest
want word ik ooit ontluisterd en ontkracht
en blijf ik eens geschonden achter zonder u
gij hebt mij nimmer pijn gedaan het lag aan mij
en aan de trage tijd die onweerstaanbaar schrijdt

Thomas Lenzen

(vertaling: Annmarie Sauer)

(Krefeld)

BEGIN IK opnieuw
hem waar te nemen, deze
nu niet meer zo heel
jonge man, eerste rimpels
tussen neus en mond,
vragende ogen, nog steeds
dicht en donker haar,
bekijk hem, hoe
het leven hem gewoon verder
leeft, helemaal, alsof hij altijd
al alleen daar maar stond, deze
man in de spiegel

Erik van Malder

HET AVONDROOD

Mijn avondrood kan geen einderwet zijn
geen begrenzing uit een snel verlangen.
Waar bloesem en droge wortels rijzen
duikt van oudsher regen neer, ogen
met de blik van het nooit negeren.

Kan toch ooit het ware in de sluis
en het kille in aders de keermuur halen?
Akkers en weiden liggen weemoedig
langs verlaten wegen, te verlegen om nu
in een vacuüm zonder woorden
gestalten te krijgen, naar het asfalt te neigen.

Het avondrood heeft alles aan de wereld
geschonken. Geen dank nochtans. Geen
slierten van bloed op de vermoeide weg.
De horizonten liggen scherp te baden
als badschuim in verwrongen lanen.
Hier drijft het palet van de verdronken nar,
de portrettist van de radioactieve wereld.

Ans Wortel

AANGEKOMEN

Aangekomen
in het land van de dood,
ik bedoel,
het land van de pest in
zie je alleen
de vallende sterren
maar wat je wilt wensen
weet je niet meer ...

Aangekomen
in dat land waar ik
zo langzamerhand
te dikwijls kind aan huis was,
zijn de woorden
als bevroren bloemen
of, erger nog, fossielen
te laat, te los,
té lang voorbij ...

Aangekomen
in het land van later
weet je dat ieder geloof
de hoop erop
uiteindelijk laat varen
en dat de liefde
zich alleen dan aan 't
ER NOG WEZEN ophangt.

LOKROEP

Harmonie in gedachte, spraak, gebaar,
zich stortend in de speelse deining,
twee zeilers in opperste vervoering,
vertrouwend op mast, roer, elkaar.

Ze varen uit, verkennend de verten,
rekkend de nekken naar de horizon.
Ze schatten kracht van wind en zon
en decibels van flamencoconcerten.

Wolken scheuren, verworden tot flarden.
Zeilen bollen, schoten en stagen spannen.
De koers werd al lang gekozen.

He westen lokt de goddelozen
op het kompas van de trouwe mannen.
Zeilen is het doel bereiken, volharden.

Annie Reniers

HET ONBEWEGEN van duiven
als kinderkreten in mist
wanneer ze opvliegen
- nog is de aarde vol blaren
en klapperen van hooghartige varens -

alleen de echo van ijs
- stokslag vraag –
slingert zweepklanken over een vijver
wie kwettert er zijn spoor in het niet
kinderen koningen van eigen
stenvlokgeklater

gonst de lucht dan van hun kruinenvaart
hun wollen oorlog
vuren ze vlekjes vooruit
een schilder vangt hun duinenvlucht
een dichter hoort doorheen het zand

DE LUCHTUITSNIT
uit glas
ligt snijdend stil

buigt in curve staat in driehoek
een kunststuk van natuur
wanneer ze mensenwerk breekt

gerustgesteld kunnen we aan het werk
dat de tijd weer uit zijn voegen knipt

gesplinterde perfecties
drijven in ijsschotsen mee
ze hebben het wonder van het gebrokene inbegrepen

atemporaal kristal
een haven voor onze komende witte
gestalten

in antarctisch hiernamaals
voorzeilende crypte
voor levenden al

DAAR GING altijd wel iets
verloren van al het mooie
enk ogenblik had het nog rijker
kunnen zijn nog voller nog
stralender nog meer zelfvergeten
maar dat is het juist hoe weelderiger
des te meer zelfvergeten dus

een ogenblik is zoveel waard als zichzelf
en het toeval waaruit het is ontstaan
toen de aandacht erdoor omhuld
zodat het aan het gezicht werd onttrokken
terwijl het altijd voor de geest bewaard
zichzelf blijft zoals het mooier en mooier
voller en stralender en vooral
steeds meer zelfvergeten wordt

WAT IS HET dat uit het hoofd wil
geboren worden

welk denken wil woord worden
welk woord zoekt ander woord

wat is deze drang van het eigene
naar eigen samenhang met ander

of drang naar het oereigen
oerei dat broeit?

is het een worden dat woord wil zijn
is het een zijn dat wenst te worden
is het een zoeken zonder eind

of is het een zon die dadelijk
dodelijk uitbreekt zonder weg

is het de zon die eens te meer
ons neerslaat om te stijgen

is het
het zijn
dat al het zijnde
verslaat?

